

τοὺς θανατώσωσιν, ἔστειλεν αὐτοὺς εἰς τὸν 'Ρεσίτην, ὅστις λαβὼν τὴν πολύτιμον παρακαταθήκην ἔσπευσεν ἰν' ἀναχωρήσῃ διὰ Λαμίαν, ὅπου διέλυσε τὸ στράτευμα.

Ἀφοῦ ὁ Ὀδυσσεὺς εἶδεν ὅτι ἡ Ἀνατολικὴ Ἑλλάς ἐξησφαλίσθη, ἔδραμεν εἰς βοήθειαν τῆς ὑπὸ τὸν σίδηρον τοῦ Ὁμέρ-Βρυώνη στεναζούσης Δυτικῆς Ἑλλάδος. Ἐχὼν μόλις ἑκατὸν ὀπαδοὺς ἔφθασεν ἐξω τοῦ Μεσολογγίου πολιορκουμένου ὑπὸ τοῦ Βρυώνη. Πρὸς ἓνα τῶν πιστῶν του ἔδωκεν ἐπιστολὴν πρὸς τοὺς πολιορκουμένους, ὑποδείξας αὐτῷ καὶ δίοδον, καθ' ἣν ἀδύνατον ἦτο. ἵνα μὴ συλληφθῇ ὑπὸ τῶν πολιορκούντων. Ὁ γραμματοκομιστὴς συλληφθεὶς, μετὰ πολλὰς βασάνους, παρέδωκε τὴν κομιζομένην ἐπιστολὴν, ἐν ᾗ ὁ Ὀδυσσεὺς ἔλεγε πρὸς τοὺς ἐν Μεσολογγίῳ ὅτι μετ' ὀλίγον καταφθάει ἐπὶ κεφαλῇς δέκα χιλιάδων 'Ρουμελιωτῶν. Ὁ Βρυώνης ταραχθεὶς εἰς τὴν εἰδήσιν, καὶ μὴ ἐννοήσας τὸ τέχνασμα, παραχρῆμα ἔλυσε τὴν πολιορκίαν, καὶ ἐν μεγάλῃ σπουδῇ διηυθύνθη πρὸς τὴν Τριχωνίαν. Ὁ Ὀδυσσεὺς ἐνισχύσας τὸν ὀλιγάριθμον στρατόν του, ἐξῆλθεν εἰς καταδίωξιν τοῦ φεύγοντος διατάξας ἀνααν ἐν τῷ ἀέρι πυροβολισμόν. Ὁ Βρυώνης μένων τότε πρὸ τοῦ πλημμυροῦντος Ἀχελώου, ἅμα ἤκουσε τοὺς πυροβολισμοὺς καὶ τὴν προσέγγισιν τοῦ Ὀδυσσεύως, ὑπὸ τρόμου καταληφθεὶς δὲν ἀνέμεινε τὴν μείωσιν τῶν ὑδάτων· τότε δ' ἐκ τῆς σπουδῆς τῶν φευγόντων, πλείονες τῶν δύο χιλιάδων ἐπνίγησαν, παρασυρθέντες ὑπὸ τοῦ ὀρμητικῆς βρύματος, κοπέντων τῶν πρὸς διέλευσιν ἐν ἑκατέραις ταῖς ὄχθαις δεθέντων σχοινίω.

(Τὸ τέλος εἰς τὸ προτεχὲς φυλλάδιον).

ΔΥΟ ΕΛΛΗΝΕΣ

Εἰς τὰ λουτρὰ τοῦ Βάδεμ τῆς Βιέννης.

(Συνέχεια ἀπὸ φυλ. 56)

ΤΗΝ ἐπιστολὴν ταύτην ἀπνευστί διεξῆλθον, καὶ τότε μόνον καθαρῶς ἀνέπνευσα, ὅτε τὴν υπογραφὴν ἀνέγνων. Ἀληθῶς, ἡσθάνθην σκιρτῶσαν τὴν καρδίαν· τὸ πρόσωπόν μου ἔκαie. Συγκινεῖται τις πάντοτε λαμβάνων εὐώδη γραμμάτια, μάλιστα ἐξ ἀγνώστου προσώπου. Τὴν συγκίνησίν μου ἀδύνατον νὰ περιγράψω· μυρία ὅσαι σκέψεις περιστρέφοντο ἐν τῷ νῷ μου.

— Πρέπει νὰ ᾔηαι ὠραιότατη, ἔλεγον κατ' ἐμαυτὸν κκτασπαζόμενος τὸ μικρὸν μου ἐπιστό-

λιον, πρέπει νὰ ἔχη πνεῦμα· πόσον εἶν' ὠραία γε-γραμμένη ἡ ἐπιστολὴ τῆς! ἔπειτα πόση εἰλικρίνεια, πόση ἀφέλεια εἰς τὸ ὕψος αὐτῆς! ἀναμφιβόλως εἶναι χαριεστάτη τὴν φαντάζομαι ἐνώπιόν μου· εἶναι ὑψηλοῦ ἀναστήματος, ὡς ἀμαζῶν τις, ἔχει τὴν ὀσφὺν λεπτοτάτην, λιγυράν, τὴν κόμην ξανθὴν, μακράν, ὀφθαλμοὺς γαλανοὺς, γλυκυτάτους, εἶναι εὐθεῖαν, σῶμα μικρότατον μὲ κοράλινα χεῖλη καὶ μαργαριτώδεις ὀδόντας· εἶναι μόλις δύο καὶ εἴκοσι ἐτῶν, καὶ αἱ χάριτες πᾶσαι ἐστόλισαν αὐτὴν διὰ νεότητος ἀνθρώας, ἐπαγώγου, θελκτικῆς, διὰ ψυχῆς ἀγαθῆς, καὶ καρδίας... δι' ἐμέ! ἴσως ἤρχισα ὦν ἐγωῖστής... Αἰσθάνομαι πλὴν, ὅτι ταχέως θὰ τὴν ἀγαπήσω!

Καὶ ἐν τῷ ἐνθουσιασμῷ μου λαβὼν ἐκ νέου τὸν πῖλον καὶ θέσας εἰς τὸ ἐσωτερικὸν θυλάκιον τοῦ ἐπενδύτου μου τὴν ἀκριβῆ μου ἐπιστολὴν καὶ κομῶθεις καλῶς, δεισκέλισα ὀρμητικῶς τὸ δωμάτιον καὶ τὸν διαδρόμον, καὶ ἐν ῥιπῇ ὀφθαλμοῦ εὐρέθην ἐν τῇ ὁδῷ. Πολλοὶ βεβαίως θὰ μ' ἐξέλαβον παθόντα τι, βλέποντές με ἄλλοιον κατ' ἐκείνην τὴν ἡμέραν· περὶ οὐδενὸς ὅμως ἐγὼ ἐφρόντιζον τότε, ταχεῖ δὲ βήματι ἔσπευδον πρὸς συνάντησιν τοῦ Λαμπροκλέους, πρὸς ὃν ἐσκόπουν, ὡς πρὸς κάλλιστον φίλον, τὴν ἐπιστολὴν νὰ δειξῶ, καὶ παρὰ τῶν χειλέων του τὴν εὐτυχίαν μου ν' ἀκούσω. Οὐχὶ ὀλίγοι εἶπον, ὅτι ἐπὶ τοιούτων περιστάσεων εἰς οὐδὲνα ὀφείλει τις νὰ ἐκμυστηρῇται, διότι κακὸν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον εὐρίσκει καὶ εἰς τὸν κάλλιστον τῶν φίλων. Δὲν συμφωνῶ μὲ τοὺς τοιαῦτα φρονούντας. Ὅταν λέγωμεν φίλους, πρέπει νὰ ἐννοῶμεν φίλους ἀληθεῖς, φίλους, οὓς ἐδοκιμάσαμεν περιστάσεως δοθείσης, πρὸς οὓς αἰσθανόμεθα ἀδελφικόν, οὕτως εἰπεῖν, φίλτρον. Τοιοῦτος φίλος μοι ἦτον ὁ καλὸς Λαμπροκλῆς, μεθ' οὗ νηπιόθεν ἀνετράφην, συνεσπούδασα, καὶ τὸν ὅποιον, ἀφῆσαντα μετὰ τοῦ θεῖου του πρὸ πολλοῦ τὰς Ἀθήνας καὶ εἰς τὰ μέρη ταῦτα ἀποκαταστάντα, πολλὰ δὲν εἶδον ἔτη· πρὸς αὐτὸν ὅθεν μόνον ἔσπευδον νὰ διηγηθῶ τὴν τύχην μου· ἄλλως τε καὶ αὐτὸς εὐρίσκετο εἰς τὴν αὐτὴν κατηγορίαν, καθότι καὶ αὐτὸς ἡγάπα καὶ ἀντηγαπᾶτο.

Εἶπατέ μοι, ἐὰν δὲν ἤμεθα ἀμφοτέροι εὐτυχεῖς· εἶπατέ μοι ἐὰν δὲν ἤμεθα οἱ εὐτυχέστεροι πάντων τῶν εἰς τὰ λουτρὰ τοῦ Βάδεμ ἐλθόντων εἴτε πρὸς ἴαριν εἴτε πρὸς τέρψιν, καθότι μάθετε, οὐχὶ λόγοι ὑγείας ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἢ ἀναρρώσεως, ἀλλὰ λόγοι μᾶλλον διασκεδάσεως, ἐρωτικῆς σπατάλης, σκανδα-

λώδους χαρτοπαγίνιου, φέρουσι τοὺς πλείστους εἰς τὰ πολυάριθμα λουτρά τῆς Γερμανίας, ἅπερ ἄλλως τε ἔχουσι τὸ εὐάρεστον μεταξὺ ὁρέων χλοερῶν κείμενα τὰ πλείστα, ἐν μέσῳ περπονστάτων καὶ ἀνθουσῶν κοιλάδων, ἐξ ὧν ἅπειροι ἀνὰβλύζουσιν πηγαὶ ἱαματικῶν ὑδάτων, μὴ ἔχόντων ὅμως συγχνάκις τόσον ἐλκυστικὴν γεῦσιν, ὥστε καὶ δευτέρου, ἄνευ ἀνάγκης, ἐξ αὐτῶν νὰ ζητήσητε. Ὁ ποθὼν ἀλλαγὴν τοῦ ἀέρος καὶ ἀπαλλαγὴν ἀπὸ προσόπων μονοτόνων καὶ ἀηδῶν καταστάσεων, ὁ αἰσθανόμενος τὴν ψυχὴν αὐτοῦ διψῶσαν ἀγνώστου τήχας καὶ τὸ βαλάντιόν του οὐχὶ κενόν, ὁ ζήτῶν τέλος τὴν λήθην θλιβεροῦ παρελθόντος καὶ νέας συγκινήσεις εἰς σιδηρόδρομον ἢ ἀτμόπλοιοι, — ἂν ᾖ εἰς μέρος θαλάσσιον βεβαίως δὲν θὰ προτιμήσῃ τὸ πρῶτον — ἅς ἐπιβῇ, καὶ μετὰ ἡμερῶν τινῶν, μιᾶς ἐβδομάδος τὸ πολὺ, κόπως, ἐλαφρὸς θέλει φθάσῃ εἴτε εἰς Βάδερ τῆς Βιέννης, εἴτε εἰς Μορίεμβαδ, εἴτε εἰς Φράντζεσβαδ, Βισβάδεν, Βάδεν-Βάδεν, τέλος ὅπου βούλεται. Εἰς πάντα τὰ λουτρά αἱ διασκεδάσεις, αἱ ἀκούρατοι μουσικαὶ, αἱ εὐώδεις κήποι, τὰ μεγαλοπρεπῆ ξενοδοχεῖα, ἡ γελῶσα φύσις, οἱ μειδιῶντες ὅτι εὖρον ἀνακούφισιν τινα ἀληθῶς ἀσθενεῖς, οἱ ψιθυροὶ εὐειδῶν νεανίδων, τὰ βλέμματα ὠραίας τινος κυρίας, ἡ βραωνίδος, ἡ κομήσης, ἡ μαρκησίας, ἡ δουκίσσης, ἡ ἡγεμονίδος, — πᾶς ὁ κόσμος ἐκεῖ εἶναι ἴσος —, ἐπιστολαὶ μυρίπνοοι, κρύφια συνεντεύξεις, λόγοι ἐρώτων τρυφερῶν, τὰ στέμματα πολλάκις ὕμενίου, προῖξ συγχνάκις κωδωνίζουσα μετὰ θελκτικῆς νυμφίας, μονομαχίαι ἴσως, πλὴν οὐχὶ τόσῳ θανατηφόροι . . ., φίλου καλοῦ χεῖρ, τέλος εὐτυχία, περιμένουσιν αὐτὸν, καὶ ἀρκεῖ νὰ ἔχη κόκκους τινὰς Ἀττικῷ ἄλατος, πνεύματος, καὶ ποιητὴν τινὰ ἐκ τῶν ἡμετέρων νὰ μὴ ὁμοιάζῃ κατὰ τὴν μορφήν, ὅπως αἰσθανθῇ ἐπαληθῶς τὴν εὐτυχίαν αὐτοῦ, καὶ μὴ μετανοήσῃ ὅτι κατεξοδεύθη, ὅτι μακρόθεν ἦλθε.

Τὰ λουτρά τῷ ἀκριβολόγῳ παρατηρητῇ παρέχουσι θέαμα σπάνιον, ἐν ᾧ δύναται πᾶσαν τὴν περιέργειαν αὐτοῦ νὰ εὐχαριστήσῃ καὶ ἀφορμὰς ν' ἀρυσθῇ βαθυτάτων παρατηρήσεων. Σύζυγοι ἐκεῖ ἐπὶ λόγῳ ὑγείας τοὺς ἄνδρας τῶν ἀφίνουσιν, ὅπως εἰς τὰ λουτρά ἔλθωσι καὶ τὴν συζυγικὴν τῶν κακοζώων διασκεδάσωσιν. — Εἶπατέ μοι, οἱ ἄνδρες εἰς τοῦτο δὲν πταίουσιν; ἀφίνουσιν αὐτὰς ν' ἀναχωρήσωσι μακρὰν τῶν, ὥς ἐπὶ τὸ πλείστον μόνας, σπάνιως ὑπὸ μιᾶς συντρόφου γυναικὸς συνοδευόμενας, ὅπως οὗτοι εὐκολώτερον, ἀνετώρεον

πρὸς ἄλλα μέρη δράμωσι μετὰ ὑπηρετριῶν ἢ ὀρχηστρίδων, μετὰ αὐλητρίδων ἢ ἀσώτων ἄλλων γυναικῶν — χῆραι ἐκεῖ, τὸ πένθος ἐστὶ τῶν διὰ παντὸς πρὸ μηνῶν τὸν κόσμον ἐγκαταλιπόντων συζύγων τῶν φέρουσαι, νέους ζητοῦσι παρηγόρους γονεῖς ἐκεῖ φιλόστοργοι φέρουσι τὰς θυγατέρας τῶν πρὸς ἐπίδειξιν, πρὸς ἀπόκτησιν νέων γνώσεων καὶ λεπτῆς εὐφυΐας, ἀληθῶς ὅμως πρὸς ἀναζήτησιν καλοῦ γαμβροῦ, καὶ εἶναι γνωστὸν, ὅτι προτιμῶσι τοὺς ἀσκληπιάδας καὶ τοὺς θεράποντας τῆς θεμίδος — λάβετε αὐτὸ ὑπ' ὄψιν, εἰς τὰ χαρτοφυλάκιά σας σημειώσατέ το, ὃ μακροσκελεῖς μῦσαι τῶν τῆς φύσεως μυστηρίων, ἱατροὶ θελατικῶτατοι, ὃ τῆς εὐφραδεῖας γλωσσοκοπῆνται, νομικοὶ χαριέστατοι, πλὴν ὡς τὸν δάκτυλόν μου κατισχνότατοι — ἐκεῖ οἰκογενειάρχαι μακρὰν τὰς συζύγους τῶν καὶ τὰ τέκνα ἀφίνοντες, ἔρχονται ἐπὶ μόνῳ τῷ σκοπῷ χαρτοπαίζοντες ἐκατομύρια φοιρινίων νὰ κερδίσωσι, πολλάκις ὅμως καὶ τὸ τελευταῖον ψυχὴν τοῦ ἄρτου τῶν τέκνων τῶν ἔδωκαν καὶ πένητες ἀνεχώρησαν, πολλοὶ δὲ ἐξ ἀσφυξίας εὐρέθησαν τὴν ἐπιούσαν ἐκπνεύσαντες, ἄλλοι διὰ πιστολίου φονευθέντες καὶ ἄλλοι ἀπαιωρηθέντες, λοχαγοὶ τῶν οὐσάρων, τῶν λογχοφόρων, τῶν θωρακχοφόρων, ἀξιωματικοὶ διαφόρων ἐθνῶν, διπλωμάται, λίθωνοι, πολλάκις τῷ σατανᾷ προσενηκγόντες, ἔρχονται ὅπως δεῖξωσι τὰς νέας τῶν ἐπωμίδας, τοὺς λαμπροὺς τῶν χρυσῶν τοὺς ἀνδρικοὺς τῶν μύστακας, τὴν λεπτοφυῆ ὀσφύν τῶν, τὰς ἐπὶ τῶν στήθων τῶν τοσοῦτων ἐθνῶν ταινίας ἐξ ὧν τῶν μερῶν προσέρχονται ἐκεῖ καλλοναὶ ὅπως πρῶται φανῶσι τὴν τοῦ τελευταίου συρμοῦ ἐσθῆτα φέρουσαι, καὶ τὰ λεπτότερα καὶ πολυτιμότερα τρίχαπτα τῶν Βουζελλῶν καὶ τοῦ Chantilly ἔχουσαι ἐκεῖ τέλος, ὡς ἐμὲ, νέοι τρέχουσι πρὸς ἡδονὴν, ἐπὶ σκοπῷ κατακτῆσεων, ἀληθῶς ἐν ξένῃ χώρᾳ, ἀλλ' ἐν χώρᾳ, ὅπου εὐρίσκονται αἱ ὠραιότεραι ξανθοὶ τῆς ὕψης, ὧν μετὰξὺ ἕκαστος ἐλπίζει τὴν θέαινάν του ν' ἀπαντήσῃ, τὸ ἰδανικόν του ν' ἀποκτήσῃ! . . Εἰς πάντα τ' ἀνωτέρω ἐντούτοις, ἐννοητέον, ὑπάρχουσι καὶ ἐξαίρεσεις.

Πλὴν ἀφήσωμεν ταῦτα, σύγγνωτέ μοι δὲ, ἐὰν ἐκ τῆς ὕψους τοῦ λόγου παρασυρθεῖς ἐμικρηγώρησα ἐπὶ πραγμάτων μὴ ἐνδιαφερόντων τὴν μικράν μου διήγησιν, ἀλλ' ἔπαθον ὡς ἡ βροχή. ἦτις ὡς ἀρχίσῃ, ἀδύνατον νὰ παύσῃ πρὶν εἰς πολλὰς ψεκάδας.

Γ.

Ἡμέρα ἦτο λαμπροτάτη, πλήρης ἀκτίνων· Κυριακῆς οὔσης, τὸ πλῆθος συνωθεῖτο περισσότερον εἰς τὰς δενδροστοιχίας τοῦ Park εὐωδίας ἀναπέμποντος ἐκ τῶν περίξ ὀνθώνων· παντοῦ γέλωτες, φωναὶ χαρᾶς, διασκεδάσεων ὀμιλίας, παντοῦ πρόσωπα φαιδρά, ὄμματα λάμποντα, ζωηρότης καὶ εὐφροσύνη. Χαίρων καὶ ἐγὼ ἐγκαρδίως, τὸ πρόσωπον ἔχων γέλοεν, καὶ πάμπολλα ἀνέκφραστα ψιθυρίζων — βεβαίως οὐχὶ στίχους Ἰλιάδος, — τοὺς ὀμίλους διασχίζων, τὸν φίλτατόν μου Λαμπροκλέα ἠντίκρισα, καὶ χαιρετήσας τὴν τὸν βραχίονά του κρατοῦσαν θελκτικωτάτην Αἰκατερίνην, τὴν θεότητά του, φιλικώτατα τῷ ἐσπρίγγα τὴν χεῖρα.

— Εἰσθε πλήρης ζωῆς, πλήρης χαρᾶς, φίλε κύριε Ἀνθουλίδη, μοὶ εἶπεν ἡ ξανθὴ Ρωσσίς· τοῦτο εἶναι σπάνιον· βεβαίως καὶ εὐχάριστον σᾶς συμβαίνει.

— Λέγε ταχέως προσέθηκεν ὁ Λαμπροκλής· μήπως ἡ προφητεία μου ἤρχισεν νὰ εκπληροῦται; ὀμίλει.

— Χαμήλωσον τὴν φωνήν σου, τῷ εἶπον ἐγὼ σιγαλῶς· ἔχω καὶ νὰ σὲ εἶπω. Ἀληθῶς, κυρία, εἶμαι σήμερον ὑπερευχαριστημένος, ἔλαβον ἐπιστολὴν παρὰ τοῦ θείου μου.

— Καὶ τί; μήπως σᾶς ἀνακαλῆ; — Ὦ! ὦχι, μοὶ εὐχεται ταχεῖαν καὶ ἐντελῇ ἀνάρρῳσιν τοῦ πνευμένου μου, ἀπῆντησα μηχανικῶς πῶς.

— Χαίρω πολὺ, προσεῖπεν ἡ βάρωνίς ὑπογελῶσα. Τὸ κατ' ἐμὲ σᾶς ἀφίνω πρὸς στιγμὴν· σπεύδω ν' ἀσπασθῶ τὸ δροσερὸν ἐκεῖνο παιδίον, ὅπερ τὰ ἄνθη καταφανίζει. Ταχέως ἐπιστρέφω. Καὶ γοργῷ βήματι ἀφῆκεν ἡμᾶς μόνους. Ἐκβαλὼν τότε τὸ πολύτιμόν μου ἐπιστόλιον, παρούσας αὐτὸ εἰς τὸν Λαμπροκλέα, ὅστις λαθὼν αὐτὸ καὶ μετὰ προσοχῆς τὰ φύλλα σρέψας, καὶ μετὰ μειδιάματος ἀναγνώσας,

— Εὐγε, εὐγε, Ἀνθόκλεις, ἀνέκραξε σφίγγων μου τὴν χεῖρα· σοὶ τὸ προεῖπα, πλὴν δὲν ἐπίστευον, ὅτι τοῦτο ἤθελε τόσῳ ταχέως γίνεαι. Λοιπὸν καὶ ἡ ἰδική σου βάρωνίς· ἐὰν ἦναι ξανθὴ ὡς ἡ προσφιλὴς μου Αἰκατερίνη, — ὠραία βεβαίως θὰ ἦναι — τίς εὐτυχέστερος ἡμῶν; Εὐρίσκομαι, φίλε ἐντὸς νεφελῶν χυρῶν, ἐντὸς μαγευτικῶν δνεύρων· ἀγαπῶ τὴν βάρωνίδα μου εἰς βαθμὸν ἀνέκφραστον ἀπερίγραπτον, καὶ ἀναμφιβόλως τὴν ζωὴν θὰ μοὶ ἀποσπάσωσι πρὶν μ' ἀποσπάσωσιν ἐκ τῆς ποθητῆς αὐτῆς ἀγκάλης. Ἰσως τὸ νομίσης ὑπερ-

βολὴν· πλὴν, πιστεύσον μοι, ἄνευ αὐτῆς μοὶ εἶναι ἀδύνατον νὰ ὑπάρξω, ὁ κόσμος κόλασις θὰ μοὶ φαίνεται φρικώδης· πρὸ εβδομαδίων μόνον τὴν γνωρίζω, ἀλλ' αἰωνίως μετ' αὐτῆς συνεδέσθην, ἀλλ' αἱ ψυχαὶ μας ἑμοῦ πρὸς τὰ ἄνω θὰ πετασθῶσιν! . . Ἐπεθύμουν πολὺ νὰ εἰσέδυσες εἰς τὸν χαρακτῆρα τῆς βάρωνίδος μου, νὰ ἐγίνωσκες αὐτὴν κατὰ βάθος, νὰ ἔψαυες, οὕτως εἶπεν, τὴν ἀγαθότητα τῆς καρδίας αὐτῆς, τὴν εὐγένειαν καὶ τὸ ἀξίεραστον τῶν αἰσθημάτων της, καὶ ἔπειτα νὰ μοὶ εἴπης, ἂν ἔχω ἄδικον ἐπὶ τοσοῦτον ν' ἀγαπῶ αὐτὴν, καὶ αὐτὴν ὡς τὴν ὑπερτάτην μου νὰ θεωρῶ εὐδαιμονίαν. Ἄγνοῶ πῶς θὰ ἐκλάβῃ τοῦτο ἡ μήτηρ μου καὶ οἱ ἐπίλοιποι συγγενεῖς. Τοῦτο μόνον ἠξέυρω, ὅτι ἀμφοτέροι ἀγαπώμενοι ἀπεφασίσαμεν ὁμοῦ διὰ παντός νὰ συζήσωμεν.

— Πλὴν, σὲ διακόπτω, γινώσκεις τι τῶν παρελθόντων τῆς γοήσεως βάρωνίδος σου; — Μικρὰ πράγματα, φίλτατε· μοὶ ὑπεσχέθη ὁ μὲν ἐντὸς ὀλίγων ἡμερῶν νὰ λάβῃ μεταξὺ ἡμῶν χώραν ἐξήγησις, κατόπιν τῆς ὁποίας ὀφείλω ν' ἀποφασίσω· ἐκ προτέρων δὲ μοὶ εἶπεν, ὅτι οἷα δήποτε καὶ ἂν ᾖ ἡ ἀπόφασίς μου, αὐτὴ δὲν θέλει παύσει νὰ μ' ἀγαπᾷ. Εἰς τὰ ἰδικά σου τώρα, Ἀνθόκλεις· εἶναι ἀρχὴ καὶ πρέπει μεγάλῃν προσοχὴν· ὁ καλὸς στρατηγὸς πρὶν ἀποφασίσῃ ὀριστικὴν μάχην, στέλλει προσκόπους, ἵνα γνωρίσῃ τίς ὁ ἐχθρὸς καὶ τὰ περὶ τὸν ἐχθρὸν. Ἀνάγκην διδασχῆς δὲν ἔχεις.

— Αἰσθάνομαι τι ἔλκον με πρὸς τὴν ἀγνοστον μοι ταύτην γυναῖκα, καὶ νομίζω ὅτι δὲν πρόκειται περὶ παιδιᾶς τινος, ἣν πολλάκις ἀλλοχοῦ διεπράξαμεν, ἀπεναντίας περὶ σοβαροῦ πράγματος, ὅπερ, τίς οἶδε, δύναται ν' ἀποφασίσῃ τὰ περὶ ἡμῶν.

— Ἀγαπητέ μοι, ὁ τόπος οὗτος εἶναι ὁ τόπος τῶν ἐρώτων, τῶν νυμφῶν καὶ ἀπασῶν τῶν ὠραίων νηρηίδων, ὥστε διόλου παράδοξον, ἂν καὶ ἡμεῖς φύσει ζωηροὶ ὡς Ἕλληνες, κατηντήσαμεν ἐρωτὸς ληπτοὶ ἐν τόπῳ ἔνθα τὰ πάντα γίνονται, τῷ ἔρωτι θυσιάζοντες καὶ ἄνευ αὐτοῦ μὴ δυνάμενοι νὰ διαζώμεν εὐχαρίστως, ἀνέτως. Ἐὰν συμβῇ ἡμῖν τι ἀπευκατῶν, ἃς ὄψωνται οἱ εἰς τὰ μέρη ταῦτα τὰ μαγικὰ παρακινήσαντες — κατὰ προτροπὴν μας — νὰ ἔλθωμεν ἱατροὶ, καὶ ἂρ' ἔστω ἐπ' ἐκείνους οἵτινες διὰ τῶν ἐκ Γερμανίας ἀναμνήσεών των πρὸς ἀγνώστους τόπους ὤθησαν ἡμᾶς, ἵνα νέας συγκινήσεις εὐρωμεν καὶ τέρψεις πρωτοφανεῖς. Συγκινήσεις εὐρωμεν καὶ καθ' ἐκάστην νέαι τᾶς

παλαιὰς διαδέχονται, ὡς ἐν κύμα, ἐν θαλάσῃ, τὸ ἕτερον ἀκολουθεῖ κύμα, καὶ αἱ τέρψεις δὲν ἀπολείπουνσι. Τὸ ἄστρον μας λαμποβολεῖ εἰσέτι ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ ἡμεῖς ἀκόμη δὲν ἐγηράσμεν. — Λοιπὸν, φίλε, δράμε πρὸς τὴν καλλονὴν σου, καὶ εἴθε ὁ υἱὸς τῆς μάγου Ἀφροδίτης εὖνους νὰ σοὶ φανῇ. Ἡ ὥρα πλησιάζει, ἐπειτα πλησιάζει καὶ ἡ Αἰκατερίνη. Ὑπαγε καὶ καλὴν ἐπιτυχίαν, προσέθηκεν ὁ φίλος.

Δ'.

Ἦνοιξα τὸ ὥρολόγιόν μου καὶ εἶδον, ὅτι αἱ τρεῖς ἐπλησιάζον· ἡ καρδιά μου ἔπαλλε· ἐσωτερικὴ τις ἀδυναμία, ἐφ' ὅσον ἐπροχώρουσαν πρὸς τὰς ἐρήμους δενδροστοιχίας, με κατελάμβανε· βεβαίως ἦμην ὠχρὸς, καθότι ἡσθάνονην ψυχρὰς τὰς χεῖράς μου. Ἐκκτος εἰς τὴν θέσιν μου τὰ αὐτὰ ἤθελε πάθει, καὶ προσεγγίζων τὴν αὐτὴν ἤθελεν ἀμνηχανίαν αἰσθάνθῃ. Μεθ' ἑνὸς τετάρτου περίπατον εὐρέθην ἐνώπιον συσκίου δενδρώοντος ἐκ θαλασσίων δρυὼν ὑψικύμων, καὶ σκιρτῶν εἶδον ἐπὶ σκάμνῳ, περὶ τὸν κορμὸν μιᾶς δρυὸς προστηρομένου, καθήμενην κυρίαν, ἥτις ἐφαίνετο ἀναγινώσκουσα, καὶ μεταξὺ τῶν δακτύλων τῆς ἐκράτει βόδον ἐρυθρόν. Βραδυποδῆτι ἐπλησίασα, μὴ θέλων τὸ παράπαν νὰ ταραξῶ τὴν ἀληθῆ ἢ φαινομένην αὐτῆς ἡρεμίαν, ἐπιθυμῶν ἵνα τοὺς παλμούς μου καταπραῖνω καὶ ἡσύχως αὐτὴν περιεργασθῶ.

Ἡ φαντασία μου κατ' οὐδὲν μὲ ἠπάτησε, καὶ αἱ ἐλπίδες μου ποσῶς δὲν διευφύσθησαν· εἶχον ἔμπροσθέν μου πλῆρες καλλονῆς, πλῆρες νεανικῆς δρόσου, πλῆρες χάριτος καὶ ἀβρότητας γυναικεῖον πλᾶσμα, ἐνώπιον τοῦ ὁποίου καὶ ὁ στωϊκώτερος τῶν στωϊκῶν οὐχὶ δυσaréστως ἤθελε κάμψῃ τὸ γόνυ. Δὲν ζητῶ νὰ περιγράψω ὑμῖν λεπτομερῶς τὰ τοῦ κάλλους αὐτῆς ἰδικίτερα μέρη· νομίζω περιττὸν νὰ σᾶς εἶπω τί ἐνδύμα ἐφόρει, πῶς ἦτο ἐκτενισμένη· ἀρκούμαι μόνον λέγων, ὅτι ἦτο ὡραιοτάτη, ὅτι ἐπίστευσεν ἐμαυτὸν τὸν εὐτυχέστερον τῶν θνητῶν κατ' ἐκείνην τὴν στιγμήν, ἣν ἀντ' οὐδενὸς ἀντήλλασεν.

Ἦμην πρὸ ἐνὸς λεπτοῦ πρὸ τοῦ σκάμνου ἐφ' οὗ ἐκάθητο ἡ ξανθὴ μου θεὰ καὶ ἐν ἐκστάσει ἐθεώρουν αὐτὴν, ὅτε δύο ὀφθαλμοὶ γλυκύτατοι, ὡς οὐρανὸς αἴθριος, γαλανὸς, ἀνέφελος εἰς τὰ ἄνω ὑψώθησαν καὶ γλυκύτατα καὶ ἐκφραστικῶς με εἶδον, καὶ ἐν μειδίῳ χάριεν διέστειλε τὰ ὡραιότερα χεῖλη, καὶ ἐν ἐρύθημα ὡς βόδον τοὺς κάλυκας μόλις διανοίγον, ἔβλεπε τὸ θελκτικώτερον πρῶτον τῆς ὑψηλίου — με τὴν ἀδειάν σας βε-

βαίως, ὃ ἐρωτύλοι νεάνιδες, ὃ ἐρασμίαι κυρίαι — ὅτε ἡ λευκοτέρα, ἡ ἀβροτέρα χεὶρ μοι ἐτάθη χαριέντως, καὶ ἡ καθαρωτέρα, ἡ ἡδυτέρα φωνὴ μοι εἶπε. — Σ' εὐχαριστῶ, φίλε, ἀνυπομόνως σ' ἐπερίμενον!

Ἦμην κατάγοητευμένος. Ἄφατος εἶναι ἡ ἡδονή, ἣν πλησίον τῆς ἐγεύθην, ὡς ἄφατον ἦτο τὸ κάλλος αὐτῆς τὸ ἐξαίσιον· πᾶν τῆς κίνημα, πᾶσα αὐτῆς λέξις, πᾶν τῆς βλέμμα με ἐμάγευε· καὶ πῶς ἐμεῖδία! καὶ πῶς ὠμίλει! καὶ πῶς ἔκλινεν ἐνίοτε τὴν κεφαλὴν τῆς! καὶ πόσον ὠράζεν αὐτὴν, τοὺς λόγους μου ἀκούουσιν, ἐρύθημα χρίον ἐνίοτε τὰς δροσεράς παρειάς τῆς! Ποτὲ δὲν εἶχον ἰδεῖ γυναικὰ ὡραιότεραν, καὶ εἶδον πολλὰς, πολλὰ μέρη πολλὰκις περιελθὼν· ἐπειτα εἶχεν ἐκεῖνο, ὅπερ ἔλκει πλειότερον τῆς ἰσχυροτέρας ἐρωτοτροπίας, ὅπερ βαθέως συγκινεῖ, ὅπερ εἰς θαυμασμὸν ἀναγκάζει τὸν ἰδόντα αὐτὴν ἅπαξ νὰ βυθισθῇ, ὅπερ εἶναι τὸ ἀνεκτίμητον, τὸ ὑπέρτατον κόσμημα τῆς γυναικὸς· ἠγγύει ὅτι ἦτον ὡραία. Ἀλλ' αἱ γυναῖκες — συγχωρήσατέ μοι τὴν παρτήρησιν — δὲν γινώσκουσι τοῦτο, πρὸς δὲ οὐδὲ κἂν θέλουσι περὶ αὐτοῦ ν' ἀκούσωσιν· ὁ καθρέπτης τῶν ἐντούτοις εἶναι ὁ μόνος αὐτῶν ὁδηγὸς, καὶ ἐπὶ τοῦ βώμου τῆς φιλαρεσκείας καὶ ἐρωτοτροπίας — ἀναμφιλέκτως ὅχι ὅλαι — θύουσι καθ' ἐκάστην. Ὡ! εἶχε μέγα δίκαιον ὁ εἰπὼν, ὅτι ἐξ ὅλων τῶν ζώων — μὴ συνοφρουσθε, ἕκαστος ἐτ' λεύθερος νὰ λέγῃ ὅτι βούλεται, πρὸ πάντων κατὰ τὸν νέον περὶ τύπου νόμον ἐν Ἑλλάδι — αἱ μῦσαι, αἱ γαλαὶ καὶ αἱ γυναῖκες καταδαπανῶσι τὸν πλειότερον χρόνον πρὸς στολισμὸν τῶν ἀκαταπύστως ἐπιδιορθούμεναι.

Ὁ Φοῖβος ἔδυσεν ὀπισθεν τῶν λόφων λαμπρότατος ἐν τῇ τελευταίᾳ μαρμαρυγῇ του, ἡμεῖς ὅμως δὲν ἡσθάνθημεν τὸ παράπαν τὰς ὥρας τοσούτω ταχέως ἀποπτάσας, καὶ τότε μόνον ἠγέρθημεν, ὅτε πλέον ἢ νῦν ἤρχιζε νὰ ἐφαπτοῖ τὰς μελαίνας πτυχὰς τοῦ ἀστερόεντος αὐτῆς πέπλου.

— Αἱ ὥραι παρῆλθον, μοι εἶπεν ἡ χάρισσα βαρωνὶς τὸν βραχίονά μου λαμβάνουσα, ἡ μὲν ἐφάνθησαν ὅτι παρῆλθον, ὡς νεφρ διωκόμενα ὑπὸ ἰσχυρὰς πνοῆς ἀνέμου. Διὰ τὴν εὐχαρίστησιν τόσον ὀλίγον νὰ διαρκῇ!.. Ἐπεθύμουν ἡ σημερινὴ ἡμέρα νὰ μὴ ἐτελείονε ποτὲ, καὶ αἱ ἀκτίνες τοῦ χρυσοῦ ἡλίου νὰ ἐθώπευον ἡμᾶς ἐπὶ πολὺ ἐτι τοὺς κλώνας τῶν γηραιῶν τούτων δρυὼν διασχίζουσαι!

Πρὸς πᾶσαν ἀπάντησιν τῇ ἐσφιγξᾷ μικρὸν τὴν

χείρα καὶ μειδιῶν τῇ εἶπον. — Ὅταν ὁ βορρᾶς πνεῖ καὶ διὰ τὰς δύο ἀγαπωμένας περιστεράς, αἱ περιστερὰι δὲν λυποῦνται, καθότι πᾶσαν λύπην τῆς μιᾶς ἀποδίδωκε· ἡ παρήγορος θέα τῆς ἄλλης. Ὅταν τὰ αἰσθήματα ἦναι ἀμοιβαία, ὅταν συνταυτίζονται, ἡ εὐδαιμονία δὲν εἶναι ἀδύνατος, ἡ εὐχαρίστησις, ἡ ἡδονή, ἐπὶ πολὺ, διὰ παντὸς διαρκούσι, καὶ μόνον τὸ τέρμα παντὸς θνητοῦ δύναται τὸν ἀποχωρισμὸν νὰ ἐπιβάλῃ.

— Ναί, φίλε, σὲ δικαίῳ· πλὴν ἂν οἱ σοὶ λόγοι εἶναι αἱ συνήθειαι εἰς τοὺς ἄνδρας ἐκφορᾶς, ἂν ἐνῶ μοι ἔλεγες τὰς σκέψεις σου, ἐσωτερικῶς ἐκλεύαζες τὰς σκέψεις σου αὐτάς, ὡς οἱ πλείους, τότε τί ὀφείλω νὰ πράξω ἐγώ, ἥτις παρ' ἐμοὶ σὲ προσεκάλεσα, ὅπως σοὶ εἶπω, ὅτι σ' ἀγαπῶ πολὺ!

— Ὁ! ἄφες αὐτὰ, ἀγαπητὴ ἀναμφιβόλως ἐντὸς ὀλίγου θὰ μοι δοθῇ εὐκαιρία ὅπως σοὶ ἀποδείξω, ὅτι πολὺ ἀπέχω τῆς τάξεως τῶν ἐγωϊστών, ὅτι ἐὰν μ' ἀγαπᾷς πολὺ, ἐγὼ σ' ἀγαπῶ ἔμμανώς, σ' ἀγαπῶ ὑπὲρ πᾶν τῶν ἐπὶ γῆς, ὅτι ὁ πόθος μου εἶναι, πλησίον σου τὸν βίον μου, ἐὰν θέλῃς, νὰ διᾶξω εὐτυχὴς ἢ δυστυχὴς!

Τὴν ὠδήγησα μέχρι τοῦ ξενοδοχείου ἐνῶ κατέλειπε· ἦτο τοῦτο τὸ *Stadt zur Wienn*, ἥτοι εἰς τὴν πόλιν τῆς *Βιέννης*· ἀναχωροῦντι σφίγγασά μοι τὴν χεῖρα καὶ ἐπιχαρίτως μειδιάσασά μοι, μοι εἶπεν. — Αὖριον προγευματίζομεν ὁμοῦ ἐνταῦθα;

Ἡ ἀπάντησίς μου ἦτον ἐν φίλημα ἐπὶ τῆς ἐκλείκου μικρᾶς χειρὸς τῆς, καὶ ἐλαφρὸς ὡς πτηνὸν διευσθύνθη πρὸς τὸ ξενοδοχείόν μου, πρὸ τῆς πόλης τοῦ ὁποίου εὗρον τὸν λαμπροκλέα σιγάρον Χαβάνης καπνίζοντα ἀμερίμως καὶ περιμένοντά με.

(Ἐπεται συνέχεια).

Ο ΘΥΓΛΟΣ

Ὁ περὶ τοῦ περιπλανωμένου Ἰουδαίου.

(Συνέχεια ἀπὸ φυλλ. 56.)

Οἱ δύο ἐκεῖνοι πολῖται ὑπῆρξαν ἰσως οἱ συγγραφεῖς τούτου τινὸς ὀνομαζομένου ἱστορίας θαυμασίας τῆς περιπλανώμενου Ἰουδαίου, τοῦ ἐμφανισθέντος ἐν Βέλγαις τότε, οὗ τινος αἱ ἐκδόσεις αἱ ἀρχέτυποι ἀπωλεσθησαν, ἀπὸ τότε ὁμῶς ἀδιελείπτως κατ' ἔτος ἐτυπώοντο ἐν πολλαῖς πόλεσι

μετὰ προσθηκῶν καὶ διαφορῶν γραφῶν, ἐγκαταταχθέν· μάλιστα τότε ἐν τῇ περιφήμῳ κυανῇ βιβλιοθήκῃ.

Περὶ τὸν πάντη νὰ τὸ ἀναλύσωμεν ἐνταῦθα. Διότι τὰ θαυμάσια συμβάντα ἅτινα περιλαμβάνει δὲν συμφωνοῦσι πολὺ μετὰ τοῦ ἀρχικοῦ διηγήματος· τοῦτο εἶν' ἔργον μυθιστοριογράφου τινὸς ἀναδείξαντος ὅλην του πῆν φαντασίαν ἐν τῇ περιγραφῇ τῶν κατὰ τὰς τέσσαρας μεγάλαις τοῦ κόσμου ἡπείρους περιηγήσεων τοῦ ἥρωός του.

Τὸ τεῦχος τοῦτο συνοδεύεται ὑπὸ τινος ἄσματος θρησκευτικοῦ ὁλονὲν συμμετατυπωμένου ἔτι καὶ σήμερον μετὰ πληροτέρας ἐπιγραφῆς ὡς ἐξῆς ἐχούσης· «ἱστορία θαυμασίας τοῦ περιπλανωμένου Ἰουδαίου, ὃς τις ἀπὸ τοῦ ἔτους 33 μέχρι τῆς παρουσίας ὥρας ἀδιακόπως βαδίζει, ἐμπεριλαμβάνουσα τὴν φυλὴν, τὴν τιμωρίαν, τὰ θαυμάσια συμβάντα τοῦ ἀπανταχοῦ τῆς ὑψηλίου.»

Ὁ Κάρολος Νιζάρδος ἐν τῷ πολυτίμῳ συγγραμμάτι τοῦ περὶ τῶν δημῶδων βιβλίων καὶ τῆς φιλολογίας τῆς περιφοίτου ἐμπορίας ἀπὸ τοῦ 18. αἰῶνος δὲν ἄφρασε κατὰ μέρος τὴν θαυμασίον τοῦ περιπλανωμένου Ἰουδαίου ἱστορίαν, ἀλλ' ἀνέφερεν ἐξ αὐτῆς ὅσον ἔδει, ἵνα γνωστὴ κατασταθῇ σιωπῇ παραδραμῶν τὸ θρησκευτικὸν ἄσμα, ὅπερ οὐδὲν ἄλλο εἶνε ἢ ἀδύνατός τις καὶ ψυχρὰ ἀνάμνησις τοῦ πρώτου θρήνου.

Ἰδοὺ αὐτὸ ἐκ τῶν τοῦ ἀγίου Εὐσταχίου μεταφραζόμενον καταλογάδην.

«Ἵψιστε θεὲ τοῦ παντὸς πότε θὰ λάβωσι τέλος τὰ βάσανά μου καὶ αἱ λύπαι μου, ἀπὸ τῆς περιφερόμενος κατ' ἀγρούς καὶ ἐν ταῖς ἐρημίαις. Διότι καὶς ἀποκαλοῦσά με περιπλανώμενον Ἰουδαῖον, ἐπειδὴ νυχθημερὸν διὰ ξηρᾶς καὶ θαλάσσης, ἄνευ οὐδενὸς μονίμου καταφυγίου, ὅπου τὴν κεφαλὴν κλίνω, περιπλανώμαι. Τελευταῖον εὕρισκόμενον μου πλησίον τῆς Poitiers, τῆς μεγαλειότερας πόλεως τῆς Γαλλίας, ἔτρεξέ τις κοντά μου νὰ μοι ὁμιλήσῃ, βλέπων τὸ ἐνδυμα καὶ τὸ ἱθὺς μου, ἐγὼ δὲ τῷ εἶπα, δὲν ἠμπορῶ νὰ μείνω νὰ σοὶ ὁμιλήσω, διότι ἐπείγει με ὁ δρόμος, ἀλλ' ἐν παρόδῳ ἐμπορῶ νὰ σοὶ εἶπω βεβαίως ὅτι εἰμαι ὁ ἀκαταπαύστως περιπλανώμενος Ἰουδαῖος· ἐν Ἰερουσαλὴμ ἤμην σκυτοτόμος· ὅταν ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ἐξ εἰλικρινοῦς ἀγάπης ν' ἀναπαύθῃ ὀλίγον πρὸς τῷ ἐργαστηρίῳ μόνῳ ἠθέλησε, κουβαλῶν τὸν σταυρὸν τοῦ ἐπὶ τὸ ὄρος Γολγοθᾶ, τῷ εἶπα, ἔρρ' εἰς κόρακας. Ὁ δὲ Ἰησοῦς μοι εἶπε βλέπων τὴν ἀγέρωχόν μου, διάθεσιν, σὺ μὲν θὰ περιπατῇς,